

JUDECĂTORIA CĂUȘENI

Republica Moldova, MD-4303, or. Căușeni, str. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.86
Tel.: /373 243/ 22 565, e-mail: jca@justice.md
www.instante.justice.md

Curții Constituționale a Republicii Moldova

Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu nr.28, MD-2004

Judecătoria Căușeni (sediul central), Vă remite pentru examinare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de reclamanta Tverdohleb Biatricia în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tverdohleb Biatricia împotriva SRL „Solovov Jewelry”, cu privire la anularea ordinului de eliberare din funcție și repararea prejudiciului cauzat prin absența forțată la muncă.

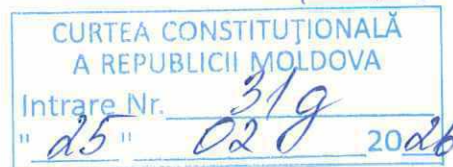
Anexe:

- Încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul central) din 19.02.2026 (3 file)
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (15 file)
- Copia cererii de chemare în judecată depusă de Tverdohleb (19 file)

Cu respect,

Judecătorul Judecătoriei Căușeni

NEGRU Nicolae

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor art. 63, alin. (2), propoziția întâi și doi din Codul muncii**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Tverdohleb****2. Beatricia****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Judecătoria Căușeni/sediul Central/****2. Judecător: Negru Nicolae****4. Adresa instanței de judecată: or. Căușeni, str. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 86, MD-4303****5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: 0243 22565; jca@justice.md**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

Pe rolul Judecătoriei Căușeni (sediul Central) se află la examinare cauza civilă la cererea de chemare în judecată la cererea de chemare în judecată depusă de Tverdohleb Biaticia către S.R.L. "Solovov Jewelry" privind anularea ordinului de eliberare din funcție și repararea prejudiciului adus salariatului prin concediere ilegală.

Prin Ordinul nr. 288 din 09.09.2025, subsemnata, Tverdohleb Beatricia, am fost concediată din funcția de "vînzător consultant" al S.R.L. "Solovov Jewelry" *"în legătură cu rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă"*, conform prevederilor art. 86, alin. (1), lit. a) Codul muncii, fiind desfăcut contractual individual de muncă nr. 80 din 12.03.2025, începînd cu data de 09.09.2025.

Cu Ordinul sus-menționat, nu sunt de acord și am solicitat anularea acestuia, în baza motivelor de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată (copia cererii de chemare în judecată se anexează la sesizare).

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

C. Obiectul sesizării³

Obiectul sesizării îl constituie prevederile art. 63, alin. (2) din Codul muncii, care prevede: *”În cazul în care rezultatul perioadei de probă este nesatisfăcător, acest lucru se constată în ordinul (dispoziția, decizia, hotărîrea) cu privire la concedierea salariatului, ce se emite de către angajator pînă la expirarea perioadei de probă, fără plata indemnizației de eliberare din serviciu. Angajatorul nu are obligația să motiveze decizia privind rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă. Salariatul are dreptul să atace concedierea în instanța de judecată.”*

În viziunea autorului sesizării norma juridică în cauză nu corespunde exigențelor de *precizie, claritate și previzibilitate* și instituie un *drept absolut discreționar* al angajatorului de a concedia salariatul în perioada de probă, fără a institui criterii obiective și verificabile, care stau la baza concedierii, care să poată fi verificate de salariat la etapa concedierii și de către instanța de judecată ulterior, pe de o parte, iar pe de altă parte, fără a reglementa o procedură clară, și, ceea ce este cel mai important, garanții efective de protecție a drepturilor salariaților contra abuzurilor discreționare din partea angajatorilor.

Prevederile contestate se aplică la soluționarea cauzei aflate pe rolul Judecătoriei Căușeni (sediul Central), iar Curtea Constituțională dispune de competență *rationae materiae* pentru a examina excepția de neconstituționalitate, prin prisma prevederilor art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituție.

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale *rationae materiae*. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

În conformitate cu prevederile art. 63, alin. (2) din Codul muncii, care prevede: *”În cazul în care rezultatul perioadei de probă este nesatisfăcător, acest lucru se constată în ordinul (dispoziția, decizia, hotărîrea) cu privire la concedierea salariatului, ce se emite de către angajator pînă la expirarea perioadei de probă, fără plata indemnizației de eliberare din serviciu. Angajatorul nu are obligația să motiveze decizia privind rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă.* Salariatul are dreptul să atace concedierea în instanța de judecată.”

În viziunea autorului sesizării norma juridică în cauză nu corespunde exigențelor de *precizie, claritate și previzibilitate* și instituie un *drept absolut discreționar* al angajatorului de a concedia salariatul în perioada de probă, fără a institui criterii obiective și verificabile, care stau la baza concedierii, care să poată fi verificate de salariat la etapa concedierii și de către instanța de judecată ulterior, pe de o parte, iar pe de altă parte, fără a reglementa o procedură clară, și, ceea ce este cel mai important, garanții efective de protecție a drepturilor salariaților contra abuzurilor discreționare din partea angajatorilor.

În viziunea autorului sesizării prevederile art. 63, alin. (2), propoziția întâi și doi din Codul muncii contravin prevederilor art. 43, 46, 47, 54, 26 și 20 din Constituție

Articolul 43

Dreptul la muncă și la protecția muncii

(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

(3) Durata săptămânii de muncă este de cel mult 40 de ore.

(4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

Articolul 47

Dreptul la asistență și protecție socială

(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

(2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Astfel, norma juridică din cuprinsul art. 318, alin. (1) Cod contravențional nefiind clară și previzibilă privează autorul sesizării de posibilitatea de a se apăra împotriva acuzației aduse învinuirea în privința sa nefiind clară, iar lipsa clarității învinuirii privează autorul sesizării de posibilitatea realizării efective a dreptului la

apărare.

În același timp, autorul sesizării consideră că prin încălcarea dreptului la apărare, acestuia i se încalcă și dreptul la acces la justiție.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Art. 43, alin. (1) din Constituție prevede că orice persoană are *dreptul la muncă*, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la *protecția împotriva șomajului*.

Prevederile art. 63, alin. (2) din Codul muncii, care reglementează dreptul absolut discreționar al angajatorului de a concedia salariatul în perioada de probă fără a avea obligația să motiveze decizia privind rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă, generează situația practică când angajatorii folosesc salariații angajați cu perioadă de probă pentru a-și atinge obiectivele lor economice, exploatându-i după intima lor convingere și bunul lor plac, amenințându-i că în caz că nu vor executa munca suplimentară sau sarcini suplimentare pot fi concediați fără motiv, doar sub pretextul că nu au obținut un rezultat satisfăcător în perioada de probă.

În cazul dat, deși am fost angajată cu contract individual de muncă cu perioadă de probă și am susținut atestările necesare pentru a promova cu rezultat bun perioada de probă, angajatorul m-a concediat sub pretextul că nu am obținut un rezultat satisfăcător în perioada de probă, deși de fapt, a fost transferată din altă filială o persoană care se mutase cu locul de trai în localitatea unde eu am activat, iar numărul persoanelor angajate depășea numărul locurilor de muncă, conform statelor de personal.

În acest caz, se impunea soluția de a dispune reducerea statelor de personal și concedierea salariaților în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate (art. 86, alin. (1), lit. c) Codul muncii), cu oferea garanțiilor contra șomajului prevăzute de art. 88 din Codul muncii, însă de fapt, sub pretextul că aș fi obținut rezultat nesatisfăcător în perioada de probă, am fost concediată intempestiv, fără motiv real și fără achitarea indemnizației pentru concediere, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor **art. 43, alin. (1) din Constituție**.

În conformitate cu art. 4 din Constituție, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu pactele și celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În ceea ce privește aplicarea art. 4 din Constituție, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 55 din 14.10.1999 privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că: „[...] această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi, că organele de drept [...] sunt în drept să aplice în procesul examinării unor cauze concrete normele

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

dreptului internațional, acordând în caz de neconcordanță prioritate prevederilor internaționale”.

În aceeași ordine de idei, în Hotărârea nr. 10 din 16.04.2010 pentru revizuirea Hotărârii nr. 16 din 28.05.1998 „Cu privire la interpretarea art. 20 din Constituția Republicii Moldova în redacția Hotărârii nr. 39 din 9 iulie 2001”, Curtea Constituțională a menționat că: „[...] practica jurisdicțională internațională [...] este obligatorie pentru Republica Moldova ca stat care a aderat la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale”.

În conformitate cu pct. 1 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 3 din 09.06.2014, Convenția Europeană și Protocoalele adiționale la ea (nr. 1,2,3,4,5,6,7,8 și 11) constituie tratate internaționale la care Republica Moldova este parte, la aplicarea cărora instanțele judecătorești urmează să țină cont de prevederile art. 4 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, de prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art. 4 din Constituția Republicii Moldova” din care rezultă că, Convenția Europeană constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și, respectiv, prevederile ei trebuie aplicate direct ca o oricare altă lege a Republicii Moldova, ultima avînd prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat constant în jurisprudența sa pe marginea art. 1, din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale că art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO înscrie trei condiții în care privarea de un bun nu reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate al titularului asupra acelui bun, și anume:

- a) privarea să fie prevăzută de lege, adică de normele interne aplicabile în materie;
- b) să fie impusă de o cauză de utilitate publică;
- c) să fie conformă cu principiile generale ale dreptului internațional.

Jurisprudența organelor Convenției a mai adăugat o condiție specifică situației de privare de proprietate, anume necesitatea indemnizării corespunzătoare a titularului dreptului.

În sfârșit, tot ca o creație jurisprudențială s-a impus o condiție comună atât în privința privării de proprietate, cât și în materia limitărilor exercițiului acestui drept, prevăzute de parag. 2 al art. 1 din Protocolul nr. 1, respectiv orice limitare trebuie să fie proporțională cu scopul avut în vedere prin instituirea ei.

După cum a decis cu valoare de principiu fosta Comisie, o privare de proprietate *trebuie să fie prevăzută de lege, să urmărească o cauză de utilitate publică, să fie conformă normelor de drept intern și să respecte un raport de proporționalitate între mijloacele folosite în scopul vizat; privarea de proprietate trebuie să menajeze un just echilibru între exigențele de interes general și imperativele fundamentale ale*

individului, în special prin indemnizarea rezonabilă și proporțională a valorii bunului, acordată titularului acestuia⁶.

Totodată, legalitatea privării de proprietate (privarea de proprietate trebuie să fie prevăzută de lege) presupune necesitatea respectării a două condiții:

- a) Trebuie să existe o lege în sensul Convenției, pe temeiul căreia privarea să fie făcută;
- b) Legea însăși trebuie să îndeplinească acele calități pe care i le-a determinat Curtea în jurisprudența sa, adică să fie *accesibilă, precisă și previzibilă*.

În sensul art. 1, alin. (2) din Protocolul nr. 1 Adicional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, statele semnatare ale Convenției pot adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

În viziunea autorului sesizării prevederile art. 63, alin. (2) din Codul muncii, care reglementează posibilitatea angajatorului de a priva de proprietate salariații, prin privarea de veniturile salariale la care aceștea se așteptau, în mod normal, fără obligația să motiveze decizia privind rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă, contravin prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 Adicional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și art. 46 din Constituția RM, deoarece în acest caz legea stimulează angajatorii să acționeze arbitrar în raport cu salariații, iar în rezultatul acestei discreții arbitrare absolute, sunt afectate "bunurile" salariaților, aceștea fiind privați de sursele de existență (salariul).

Prin urmare, prin prevederile art. 63, alin. (2) din Codul muncii, autorului sesizării i se încalcă dreptul de proprietate prevăzut de **art. 46 din Constituție** și **art. 1 din Protocolul nr. 1** Adicional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

ARTICOLUL 1 Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

Totodată, autorului sesizării i se încalcă și dreptul la asistență și protecție socială, prevăzut de art. 47 din Constituție.

Din prevederile art. 47 din Constituție rezultă:

⁶ Comis. EDH, 15 ianuarie 1998, nr. 19734/1992, X. c Italiei

Articolul 47

Dreptul la asistență și protecție socială

(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

(2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Norma juridică, în partea contestată, pe lângă faptul că privează salariații în mod arbitrar de posibilitatea de a munci, mai prevede și faptul că salariații sunt concediați fără plata indemnizației de eliberare din serviciu, acest fapt venind în contradicție cu prevederile art. 47, alin. (2) din Constituție, care prevede că cetățenii au dreptul la asigurare în caz de șomaj sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Concedierea salariatului în baza art. 63 din Codul muncii, este o concediere în baza voinței exclusive și absolut arbitrare a angajatorului, deci, la caz, salariații pierd sursele de existență și mijloacele de subzistență în baza unor împrejurări independente de voința lor.

Cu toate acestea, concedierea în aceste cazuri are loc fără plata indemnizației de eliberare din serviciu, deși art. 47, alin. (2) din Constituție prevede expres faptul că cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

În același timp, art. 63, alin. (2), propoziția întâi și doi din Codul muncii contravin, în viziunea autorului sesizării, și prevederilor art. 26 din Constituție

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.

Norma juridică contestată reglementând un drept discreționar absolut al angajatorilor de a concedia salariații, fără a le explica motivele concedierii și fără a exista criterii obiective de concediere, cum ar fi organizarea unei evaluări la finalul perioadei de probă, și posibilitatea de a contesta rezultatele evaluării, similar cum este prevăzut pentru persoanele care exercită funcții publice, îngrădește dreptul la părare al salariaților, deoarece ca să te poți apăra, este necesar să cunoști de ce ești acuzat,

În cazul dat, salariații trebuie să cunoască prin ce anume s-a manifestat rezultatul nesatisfăcător al lor în perioada de probă, care sunt criteriile și indiciile cantitativi și/sau calitativi, pe care aceștea nu i-au respectat.

În același timp, Codul muncii, nu reglementează posibilitatea prelungirii perioadei de probă ca efect al obținerii calificativului "satisfăcător" și nu reglementează mai multe opțiuni de evaluare pentru angajați, iar unica sancțiune reglementată de art. 63, alin. (2) Codul muncii este concedierea salariatului.

Spre exemplu, art. 31, alin. (5) și art. 63, alin. (1), lit. e) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prevede că la expirarea perioadei de probă, funcționarul public debutant:

a) este confirmat în funcția publică prin act administrativ dacă a obținut la evaluarea activității profesionale cel puțin calificativul "bine";

a¹) își continuă perioada de probă, care se prelungește cu 3 luni, dacă a obținut la evaluarea activității profesionale calificativul "satisfăcător";

b) este eliberat din funcția publică dacă a obținut la evaluarea activității profesionale calificativul "nesatisfăcător".

În cazul salariaților care nu au statut de funcționari publici, angajatorul nu este obligat să-i evalueze, avînd dreptul să-i concedieze arbitrar și abuziv, constatînd doar rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă în ordinul de concediere, ceea ce este nu doar injust, inechitabil, dar și neconstituțional, existînd o discriminare a salariaților care nu au statut de funcționari publici în raport cu funcționarii publici care beneficiază de garanții pentru concediere în caz de evaluare cu rezultatul "nesatisfăcător", ceea ce este contrar și art. 16 din Constituție.

În același timp, autorul sesizării consideră că prin încălcarea dreptului la apărare, acestuia i se încalcă și dreptul la acces la justiție.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Dreptul la apărare este parte integrantă a dreptului la un proces echitabil, care presupune printre altele și dreptul de a avea acces la justiție, iar autorul sesizării nu-și poate realiza dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care-i violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, în condițiile în care norma juridică contestată nu este precisă, clară și previzibilă.

Deși, în mod formal, art. 63, alin. (2), propoziția a treia din Codul muncii prevede că salariatul are dreptul să atace concedierea în instanța de judecată, în condițiile în care salariatul nu a fost supus evaluării la finele perioadei de probă, nu a cunoscut criteriile de evaluare și modalitatea obiectivă în baza căreia angajatorul

și-a fundamentat aprecierea sa, este dificil de a argumenta motivele de fapt și de drept din cuprinsul unei acțiuni civile în acest sens.

Totodată, în viziunea autorului sesizării, la caz, nu sunt respectate criteriile de limitare a drepturilor fundamentale prevăzute de art. 43, 46 și 47 din Constituție prin raportare la prevederile art. 54 din Constituție

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

La caz, deși restrângerea dreptului la muncă, a dreptului la asistență și protecție socială este prevăzută de lege, aceasta nu corespunde normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și nu este necesară în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Totodată, la caz, restrângerea nu este proporțională cu situația care a determinat-o și atinge existența dreptului la muncă și proprietate, a dreptului la asistență și protecție socială în esența și substanța lor, ceea ce nu poate fi admis.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁷

Copia cererii de chemare în judecată, cu anexe

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁸

Subsemnata Tverdohleb Beatricia declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, pentru ce semnez.

Tverdohleb Beatricia

⁸ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎNCHEIERE

19 februarie 2026

or. Căușeni

Judecătoria Căușeni (sediul central)
Instanța de judecată în componență
Președintele ședinței, judecător
Grefier

NEGRU Nicolae
STEFANIUC Maria

Cu participarea reprezentantului pârâtului SRL „Solovov Jewelry”, Rusu Vasile
În lipsa reclamantei Tverdohleb Biatricia, care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa

examinând cererea depusă de reclamanta Tverdohleb Biatricia privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tverdohleb Biatricia împotriva SRL „Solovov Jewelry”, cu privire la anularea ordinului de eliberare din funcție și repararea prejudiciului cauzat prin absența forțată la muncă,

CONSTATĂ:

Argumentele participanților la proces:

1. Reclamanta Tverdohleb Biatricia a depus cererea de chemare în judecată împotriva pârâtei SRL „Solovov Jewelry”, cu privire la anularea ordinului de eliberare din funcție și repararea prejudiciului cauzat prin absența forțată la muncă.
2. În motivarea cererii, Tverdohleb Biatricia a indicat că, prin Ordinul nr.288 din 09.09.2025, a fost concediată din funcția de „vânzător consultant” al SRL „Solovov Jewelry” „în legătură cu rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă”, conform prevederilor art.86 alin.(1) lit. a) Codul muncii, fiind desfăcut contractual individual de muncă nr.80 din 12.03.2025, începând cu data de 09.09.2025, ordin cu care nu este de acord.

Reclamanta susține că, în perioada de probă pârâtul niciodată nu a manifestat obiecții față de activitatea desfășurată de reclamantă în funcția deținută, conducerea companiei neînaintând pretenții în acest sens, nici verbal, nici în scris. Dimpotrivă, managerii companiei i-au acordat premii (bonus-uri) pentru rezultatele obținute. Mai mult ca atât, din declarațiile conducerii pârâtului pe chatul comun din Viber al angajaților SRL „Solovov Jewelry”, rezultă că a obținut cele mai bune rezultate în activitate în luna august 2025, obținând un punctaj de 947 puncte în raport cu alți colegi. Cu toate acestea, în luna septembrie 2025 a fost concediată pe motivul obținerii „rezultatului nesatisfăcător în perioada de probă”. La fel, a obținut locul 3 la capitolul top vânzări în luna iulie 2025, fiind premiată cu un certificat de frecventare a bazinului în orașul Briceni în calitate de stimul de către angajator.

Susține reclamanta că a fost, de fapt, evaluată profesional pe durata perioadei de probă, susținând cu brio testarea, iar în acest sens, abilitățile profesionale în rezultatul

testării, se confirmă prin Certificatul nr.13683 din 14.08.2025, valabil până la 14.08.2026. Deci, contrar constatărilor din Ordinul nr.288 din 09.09.2025, reclamanta a fost apreciată ca deținând cunoștințe profesionale în domeniul bijuteriilor SOKOLOV, activitatea acesteia fiind scoasă pozitiv în evidență de conducerea companiei.

Mai indică reclamanta că, buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament. Comportamentul pârâtului la emiterea Ordinului nr.288 din 09.09.2025, prin care a fost concediată din funcția de „vânzător consultant” al SRL „Solovov Jewelry”, conform prevederilor art.86 alin.(1) lit. a) Codul muncii, fiind desfăcut contractul individual de muncă nr.80 din 12.03.2025, începând cu data de 09.09.2025, contravine principiului bunei-credințe, partea pârâtă acționând în contradicție cu declarațiile sale pe care le-a făcut anterior și cu comportamentul pe care l-a avut anterior, exteriorizat prin mesajele plasate în chat-ul Viber al angajaților săi, indicând rezultate remarcabile ale reclamantei în câmpul muncii și acordându-i acesteia diferite stimulente cu caracter pecuniar și patrimonial, fiind eliberat și Certificatul Nr.13683 din 14.08.2025, valabil până la 14.08.2026, care confirmă deținerea cunoștințelor necesare pentru exercitarea funcției ca ulterior, să emită ordinul de eliberare din funcție contestat „în legătură cu rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă”.

Susține reclamanta că, „rezultatul nesatisfăcător în perioada de probă” este doar un pretext de concediere nelegitimă a reclamantei, în condițiile în care de la filiala Bălți a companiei, în luna iulie 2025 a fost transferată salariata Anna Vesiolaia, care s-a mutat cu traiul în or. Briceni și ele urmau să activeze la filiala Briceni 4 persoane, iar în rezultatul transferului acestei persoane de la filiala Bălți, erau deja 5 angajate. Însă, în toate magazinele activează doar trei angajați.

Respectiv, în acest caz, pârâtul a acționat contrar principiului bunei-credințe la emiterea ordinului contestat, acționând în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior și cu comportamentul pe care l-a avut în cazul în care reclamanta, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații și acel comportament, fiind în mod vădit nerezonabil surprinsă de acest comportament.

Prin acțiunea depusă, recalmata a solicitat anularea Ordinului nr.288 din 09.09.2025 emis de către pârât; încasarea de la SRL „Solovov Jewelry” în beneficiul reclamantei a compensației suplimentare, conform art.90 alin.(4) Codul muncii, în mărime de 12 salarii medii lunare; a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă pentru eliberarea nelegitimă din serviciu și repararea prejudiciului moral cauzat prin încasarea sumei de 100 000 lei.

3. La 05.01.2026, reclamanta Tverdohleb Biatricia a depus o cerere privind ridicarea excepție de neconstituționalitate a prevederilor art.63 alin.(2) Codul muncii.

4. În ședința de judecată reprezentantul pârâtului SRL „Solovov Jewelry”, Rusu Vasile, nu a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a solicitat respingerea acesteia.
5. Reclamanta Tverdohleb Biatricia, fiind citată legal nu s-a prezentat în ședința de judecată, însă a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanței:

6. Audiind participantul la proces și studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind excepția de neconstituționalitate depusă de Tverdohleb Biatricia, din următoarele considerente.
7. Potrivit art.12¹ Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile. Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei. Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.
8. Conform art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
9. Examinând cererea reclamantei Tverdohleb Biatricia, în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de judecată reține că, ridicarea excepției de neconstituționalitate vizează art.63 alin.(2) din Codul muncii, și anume, sintagma „Angajatorul nu are obligația să motiveze decizia privind rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă.”, iar reclamanta Tverdohleb Biatricia solicită ca Curtea Constituțională să constate constituționalitatea acestei norme.
10. În acest context, instanța menționează că în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție, art.4 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4

alin.(1) lit. a) Codul jurisdicției constituționale rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a legilor ține de competența Curții Constituționale.

11. Prin urmare, instanța constată că obiectul excepției de neconstituționalitate ridicat spre examinare intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova. Totodată, se reține că, excepția de neconstituționalitate, în speță, este ridicată de partea la proces, iar prevederile contestate, urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării.

12. Prin urmare, reieșind din cele constatate supra, instanța de judecată conchide cert că, toate cerințele impuse de lege la art.12¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, sunt întrunite cumulativ, ceea ce permite admiterea cererii înaintate de Tverdohleb Biatricia, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în speța dată și sesizarea Curții Constituționale.

13. În conformitate cu art.art.12¹, 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

DISPUNE :

Se admite cererea depusă de reclamanta Tverdohleb Biatricia privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.63 alin.(2) din Codul muncii.

Se remite Curții Constituționale cererea privind excepția de neconstituționalitate depusă de Tverdohleb Biatricia, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Negru Nicolae